

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 118/2019-45

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. novembra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho o ústavnej sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou Legium s. r. o., Bukureštská 3, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. Adrian Šándorčín, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 451/2015 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 451/2015 porušené boli.

2. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 2 500 € (slovom dvetisíc päťsto eur), ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva trovy konania v sume 598,26 € (slovom päťstodeväťdesiatosem eur a dvadsaťšesť centov), ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu advokátskej kancelárie Legium s. r. o., Bukureštská 3, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a sťažnostná argumentácia

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 118/2019-11 zo 6. júna 2019 prijal na ďalšie konanie ústavnú [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), pokiaľ ide o postup Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 451/2015 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že je v procesnej pozícii žalobcu v napadnutom konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia. V sťažnosti opísal stručný priebeh konania, z ktorého vyplýva, že Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) rozhodol v označenej veci rozsudkom sp. zn. sp. zn. 24 C 7/2007 z 1. septembra 2009, ktorý však bol

uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Co 148/2010 zo 7. júna 2011 zrušený. Okresný súd následne rozhodol v poradí druhým rozsudkom z 9. februára 2012, proti ktorému strany podali odvolanie. O podaných odvolaniach rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 5 Co 181/2012 z 25. marca 2014. Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) tak, že uznesením sp. zn. 7 Cdo 352/2014 z 24. júna 2015 dovolaním napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Od zrušenia rozsudku krajského súdu najvyšším súdom je označená vec vedená pred krajským súdom pod sp. zn. 7 Co 451/2015.

3. Sťažovateľ v sťažnosti namietal, že v dôsledku nečinnosti okresného súdu, ako aj v dôsledku nečinnosti krajského súdu označená vec nie je právoplatne skončená. Namietal, že ku dňu podania tejto sťažnosti konanie v jeho veci trvá viac ako dvanásť rokov, preto je toho názoru, že dochádza k porušovaniu jeho označených práv.

4. Vychádzajúc z uvedeného, sťažovateľ v závere svojej sťažnosti navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo [redacted] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod spisovou značkou 24 C/7/2007 porušené bolo.

2. Základné právo [redacted] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod spisovou značkou 7 Co/451/2015 porušené bolo.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Okresnému súdu Bratislava I, a Krajskému súdu v Bratislave konať v predmetnom konaní bez zbytočných prieťahov.

4. [redacted] priznáva Ústavný súd Slovenskej republiky finančné zadosťučinenie v sume 28.000,- Eur (slovom dvadsaťosemtisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť v sume 18.000,- Eur (slovom osemnásťtisíc eur) a Krajský súd v Bratislave v sume 10.000,- Eur (slovom desaťtisíc eur)

5. *Okresný súd Bratislava I a Krajský súd v Bratislave sú povinné spoločne a nerozdielne uhradiť sťažovateľovi trovy konania do 15 dní od doručenia tohto nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky na účet jeho právneho zástupcu.*“

II.

Vyjadrenie krajského súdu a ďalšie podania sťažovateľa

5. Ústavný súd 14. júla 2019 vyzval krajský súd na vyjadrenie sa k vecnej stránke prijatej sťažnosti a oznámenie, či súhlasí s upustením od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.

6. Vyjadrenie krajského súdu bolo ústavnému súdu doručené prostredníctvom telefaxu 3. septembra 2019, v písomnej podobe doručené 6. septembra 2019. Predseda krajského súdu vo svojom vyjadrení v podstatnom uviedol:

„... vzhľadom na prednostné vybavovanie starších vecí, rozhodovaných priebežne podľa poradia, v akom boli predložené do odvolacieho konania a predmet konania, v ktorom nejde o súdne konanie, ktoré by malo prebehnúť s osobitnou, resp. výnimočnou rýchlosťou, tak ako je to stanovené rozhodovacou praxou štrasburských orgánov ochrany práv a Rozvrhom práce Krajského súdu v Bratislave, má JUDr. Blanka Malichová za to, že včasnému vybaveniu vecí bránili už uvádzané objektívne príčiny a najmä extrémne zvýšený nápad predložených vecí po roku 2012, kedy podávatelia neúmerného množstva žalôb za konkrétnu spoločnosť narušili plynulý chod vybavovania vecí nielen v senáte 7Co, ale na celom civilnom úseku Krajského súdu v Bratislave.“

7. Krajský súd vo svojom vyjadrení zároveň vyslovil súhlas s upustením od ústneho pojednávania vo veci.

8. Predmetný súdny spis bol ústavnému súdu doručený spolu s vyjadrením krajského súdu k prijatej sťažnosti, teda 6. septembra 2019. Vzhľadom na to, že súčasťou vyjadrenia krajského súdu k sťažnosti nebola chronológia úkonov krajského súdu a strán v napadnutom konaní, ústavný súd z predloženého súdneho spisu vypracoval pre účely tohto rozhodnutia

vlastnú chronológiu úkonov krajského súdu a strán napadnutého konania, z ktorej vyplývajú tieto skutočnosti:

- 22. septembra 2015 – bol prijatý návrh na začatie konania o odvolaniach strán konania proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 24 C 7/2007 z 9. februára 2012,

- 13. novembra 2017 – Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky doručilo krajskému súdu v rámci súčinnosti podanie sťažovateľa, ktorým si uplatnil nárok na náhradu škody nezákonným rozhodnutím sp. zn. 5 Co 181/2012 z 25. marca 2014,

- 20. novembra 2017 – výzva krajského súdu krajskému súdu na predloženie vyjadrenia k predbežnému prerokovaniu nároku na náhradu škody vo veci vedenej pred krajským súdom pod sp. zn. 5 Co 181/2012,

- 10. januára 2018 – krajský súd rozhodol rozsudkom, ktorým zmenil odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu tak, že prisudzujúci výrok zmenil tak, že žalobu zamietol a vo zvyšnej časti rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil,

- 9. februára 2018 – krajský súd zaslal okresnému súdu písomné vyhotovenie rozsudku,

- 9. marca 2018 – rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť.

9. Právny zástupca sťažovateľa sa v podaní doručenom 1. októbra 2019 vyjadril k stanovisku krajského súdu, v ktorom sa nestotožnil s názorom predsedu krajského súdu. V podstatnom uviedol:

„... V skutočnosti však senát v zložení JUDr. Blanka Podmajerská, JUDr. Zuzana Mališová a JUDr. Blanka Malichová v roku 2015 v zmysle príslušných ustanovení zákona vonkoncom nebol oprávnený sťažovateľove odvolanie prejednať, pretože sudkyňa JUDr. Zuzana Mališová rozhodovala vec v prvom stupni, takže bola vylúčená z rozhodovania o odvolaní vo veci. Preto bolo povinnosťou predsedkyne senátu alebo referujúcej sudkyne z uvedeného dôvodu vec vrátiť predsedovi súdu na pridelenie veci do iného senátu, ktorý by bol oprávnený vec rozhodnúť. Nikto zo senátu 7Co však predsedu súdu na uvedenú skutočnosť neupozornil, a už len takýmto nezodpovedným a neprofesionálnym prístupom senát 7Co spôsobil zbytočné prietahy v konaní v trvaní takmer pol roka. Okrem toho senát 7Co po dobu viac ako pol roka nebol schopný ani len zabezpečiť doručenie rozhodnutia NS SR vtedajšiemu právnenému zástupcovi sťažovateľa,

ktorému bolo rozhodnutie NS SR z 24. 06. 2015 doručené až dňa 02. 02. 2016 a to až na základe sťažovateľovej telefonickej urgencie.

... V súvislosti s neprimeranou dĺžkou konania vo veci sťažovateľovej žaloby si osobitne dovoľujem poukázať tiež na skutočnosť, že prietahy v konaní boli spôsobené taktiež aj arbitrárnosťou a nekonzistentnosťou v rozhodovaní ako prvostupňového, tak i odvolacieho súdu. V rovnakej veci vedenej na OS BA I pod sp. zn. 7 C/37/2003 súd v rozsudku z 01. 06. 2005, ktorý bol potvrdený rozsudkom KS v BA sp. zn. 6 Co/491/2005 zo 16. 01. 2006 jednak potvrdil dôvodnosť sťažovateľovej žaloby a jednak potvrdil aj pasívnu legitímáciu ■■■ a taktiež mu priznal aspoň čiastočnú náhradu za bezdôvodné obohacovanie sa ■■■ na sťažovateľov úkor. Toto konanie pritom trvalo len 34 mesiacov, čiže netrvalo ani celé 3 roky. Ďalšiu žalobu v úplne rovnakej veci a s tými istými účastníkmi konania so sp. zn. 24 C/7/2007 však OS BA I rozsudkom z 01. 10. 2009 zamietol z dôvodu nesprávnej pasívnej legitímácie, pričom KS v BA na základe odvolania rozhodnutím zo 07. 06. 2011, sp. zn. 5 Co/148/2010, prvostupňový rozsudok zrušil, a vec vrátil na prvý stupeň s tým, že ■■■ sú pasívne legitimované, a súd má sťažovateľovi priznať primeranú náhradu za bezdôvodné obohacovanie sa ŽSR. OS BA I sťažovateľovi teda novým rozsudkom vo veci z 09. 02. 2012 priznal aspoň čiastočnú náhradu, avšak po ďalšom odvolaní ten istý senát KS v BA, ktorý v roku 2011 potvrdil pasívnu legitímáciu ■■■ novým rozsudkom so sp. zn. 5 Co/181/2012 z 25. 03. 2014 prvostupňový rozsudok z 09. 02. 2012 vo vyhovujúcej časti zrušil a žalobu ako celok zamietol s tým, že ■■■ nie sú pasívne legitimované, pričom navyše ešte aj procesné pochybil, keďže sťažovateľovi uprel jeho právo na spravodlivé súdne konanie, pretože svoje rozhodnutie založil na skutočnostiach a právnych dôvodoch, ktorými sa súd prvého stupňa nezaoberal a ku ktorým sťažovateľovi v rámci odvolacieho konania vôbec neumožnil vyjadriť sa. To jednoznačne vyplýva z rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 7 Cdo/352/2014 z 24. 06. 2015. A k nedôvodným prietahom v konaní KS v BA, ktoré od doručenia rozhodnutia dovolacieho súdu do prvého úkonu KS BA trvali až 28 mesiacov, sa sťažovateľ vyjadril v úvode tohto stanoviska. Opätovne však zdôrazňujem, že práve v dôsledku arbitrárnosti a nekonzistentnosti v rozhodovaní ako súdu prvého stupňa, tak i v rozhodovaní odvolacieho súdu došlo k neprimeranému a neodôvodnenému predlžovaniu samotného súdneho konania a tým i k porušovaniu sťažovateľovho práva na spravodlivé prerokovanie veci v primeranej

lehote, ktorá je pre dvojstupňové konanie maximálne troj- až štvorročná, určite však nie 13- až 14-ročná, ako tomu bolo v tomto prípade.“

10. Právny zástupca sťažovateľa v podaní doručenom 18. októbra 2019 vyjadril súhlas s upustením od ústneho pojednávania vo veci.

11. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) účinného od 1. marca 2019, ktorý sa pri zachovaní právnych účinkov úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, použije aj na konania začaté do 28. februára 2019 (§ 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde), upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, stanoviskom krajského súdu, ako aj s obsahom spisu dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Relevantná právna úprava a judikatúrne východiská ústavného súdu

13. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

14. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

15. Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní.

16. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

17. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

18. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 220/04, IV. ÚS 365/04).

19. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

20. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z čl. 17 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov, ktorý súdom prikazuje, aby postupovali v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádzali zbytočným priet'ahom, konali hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

21. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04) ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prerokúvanej veci.

IV.

Posúdenie veci ústavným súdom

22. Pokiaľ ide o zložitosť veci (právnú a skutkovú), teda žaloby „o vydanie bezdôvodného obohatenia“, ústavný súd konštatuje, že predmetná vec sťažovateľa je štandardnou vecou, navyše, ako to vyplynulo z vyjadrenia sťažovateľa, krajský súd posudzoval viacero žalôb sťažovateľa na tom istom právnom základe.

23. Pri hodnotení správania sťažovateľa ako strany v napadnutom konaní ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ neprispel k doterajšej dĺžke napadnutého konania, naopak aktívne konal a snažil sa upozorniť vo veci konajúci súd na neprimeranú dĺžku konania (podanie z 12. marca 2013, 29. októbra 2013, 10. augusta 2017, 7. novembra 2017).

24. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa, bol postup samotného krajského súdu.

25. Ústavný súd, vychádzajúc z celkovej dĺžky napadnutého konania, konštatuje, že postup krajského súdu nereflektoval na skutočnosť, že konanie sťažovateľa začalo v roku 2006 a skutočnosť, že krajský súd už dvakrát rozhodoval o odvolaní sťažovateľa v danej veci (zrušujúce uznesenie sp. zn. 5 Co 148/2010 zo 7. júna 2011 a rozsudok sp. zn. 5 Co 181/2012 z 25. marca 2014). Proti v poradí druhému rozhodnutiu krajského súdu (sp. zn. 5 Co 181/2012 z 25. marca 2014) sťažovateľ podal dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 7 Cdo 352/2014 z 24. júna 2015 tak, že dovolaním

napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil, pričom konštatoval, že postupom krajského súdu bola odňatá možnosť sťažovateľovi konať pred súdom, keďže odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie z iného právneho dôvodu a účastníkovi sa neumožnil k použitiu iného právneho predpisu vyjadriť (bod 15 odôvodnenia rozsudku krajského súdu sp. zn. 7 Co 451/2015 z 10. januára 2018). Následne sa vec vrátila na krajský súd. Predseda krajského súdu v reakcii na sťažnosť na prietahy v konaní sp. zn. Spr 2257/17 zo 4. decembra 2017 sám konštatoval, že „z vyššie uvedeného chronologického prehľadu úkonov vyplýva skutočnosť, že v období od 22. 07. 2015 do 09. 11. 2017 bol tunajší súd nečinný, konanie bolo poznačené prietahmi a možno konštatovať, že Vaša sťažnosť je dôvodná“.

26. Ústavný súd, vychádzajúc z nesporného zistenia bezdôvodnej nečinnosti v napadnutom konaní v trvaní viac ako dvoch rokov, prihliadajúc na celkovú doterajšiu dĺžku napadnutého konania (približne 12 rokov, pozn.), skutočnosť, že najvyšší súd konštatoval odňatie možnosti konať pred odvolacím súdom pri prejednávaní skoršieho odvolania sťažovateľa v predmetnej veci, nemohol považovať postup krajského súdu za súladný so základným právom sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo právom na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote, preto ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom krajského súdu v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

V.

Prikázanie vo veci konať a priznanie primeraného finančného zadost'učinenia

27. Ústavný súd na základe svojho zistenia, že krajský súd vo veci sťažovateľa právoplatne rozhodol, neprikázal krajskému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov. Z uvedeného dôvodu sťažnosti v tejto časti nevyhoveli (bod 4 výroku nálezu).

28. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané

finančné zadosťučinenie. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde, ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal.

29. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva alebo slobody, je povinný sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu. Ak ten, komu bolo uložené zaplatiť sťažovateľovi finančné zadosťučinenie, v tejto lehote priznané finančné zadosťučinenie sťažovateľovi nezaplatí, v zmysle odseku 2 citovaného ustanovenia sa zvyšuje finančné zadosťučinenie priznané ústavným súdom o 5 % za každý aj začatý rok omeškania až do jeho zaplatenia.

30. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiadal priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 €, ktoré odôvodnil vznikom majetkovej aj nemajetkovej ujmy.

31. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

32. Vzhľadom na zbytočné prieskany v postupe krajského súdu v napadnutom konaní, berúc do úvahy predmet konania na krajskom súde, správanie sťažovateľa a všetky okolnosti daného prípadu, ako aj skutočnosť, že v priebehu konania o tejto sťažnosti došlo k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa, ústavný súd, majúci na pamäti to, že cieľom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je len zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, považoval priznanie sumy 2 500 € za primerané finančné zadosťučinenie (bod 2 výroku nálezu).

VI.

Trovy konania

33. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania. Právny zástupca sťažovateľa si nárok na náhradu trov konania uplatnil, ale trovy konania nevyčíslil.

34. Ústavný súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z obsahu súdneho spisu. Odmenu priznal za tri úkony právnej služby, t. j. prevzatie a prípravu zastupovania a podanie sťažnosti uskutočnené v roku 2018, vychádzal pritom z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2017, ktorá bola 921 €, keďže išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2018. Odmena za jeden úkon právnych služieb za rok 2018 v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) predstavuje sumu 153,50 €. Takto stanovená odmena spolu s režijným paušálom 9,21 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 162,71 € za jeden úkon uskutočnený v roku 2018, t. j. za dva úkony 325,42 €. Ústavný súd ďalej priznal náhradu aj za úkon právnej služby vykonanej v roku 2019 písomné podanie týkajúce sa veci samej doručené 1. októbra 2019. Odmena za jeden úkon právnych služieb za rok 2019 v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky predstavuje 163,33 € (vypočítaná z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2018, ktorá bola 980 €, pozn.) a režijný paušál 9,80 €, čiže spolu predstavuje sumu 173,13 € za jeden úkon uskutočnený v roku 2019. Trovy právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, tak ako to vyplýva zo súdneho spisu, predstavujú sumu 498,55 €, ktoré sa vzhľadom na skutočnosť, že advokátska kancelária je aj platcom dane z pridanej hodnoty, zvyšujú o 20 %. Ústavný súd preto úspešnému sťažovateľovi priznal náhradu trov konania v sume 598,26 € (bod 3 výroku nálezu).

35. Toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov konania (§ 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. novembra 2019

Jana Laššáková
predsedníčka senátu